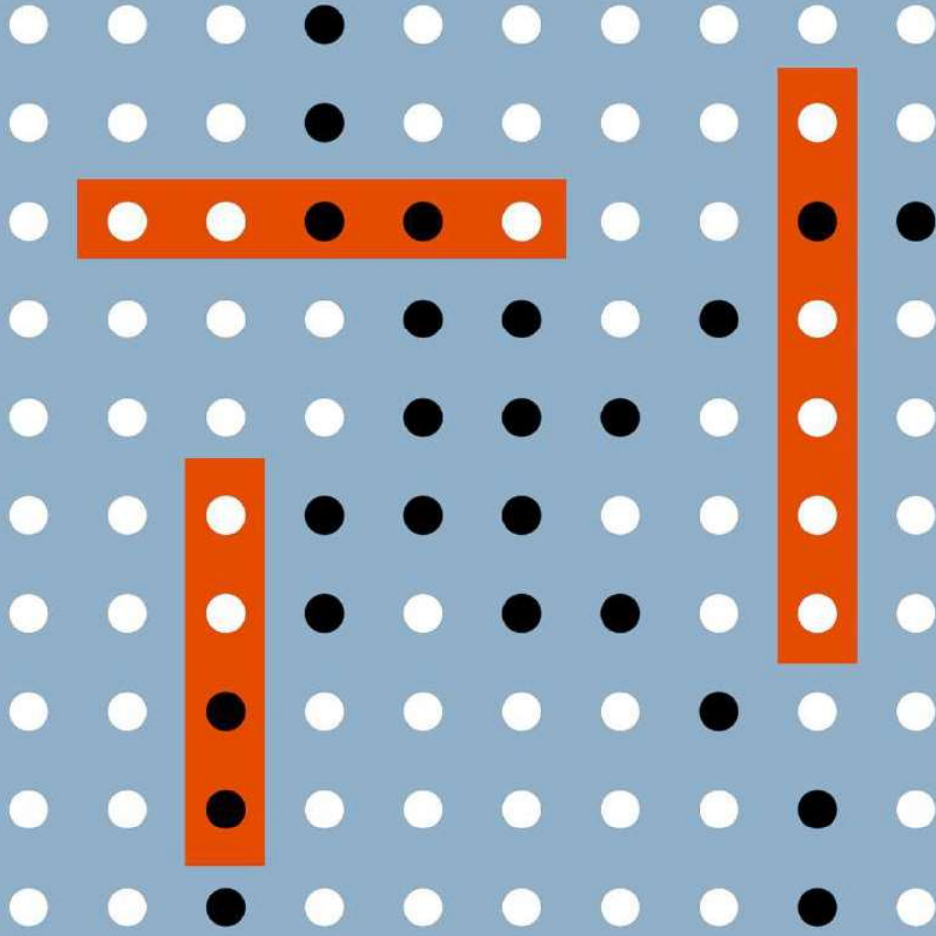

SINIR KENTLER VE SINIRSIZ OLASILIKLAR
BORDER CITIES AND LIMITLESS POSSIBILITIES

EDİTÖRLER / EDITORS
Sennur AKANSEL Gildis TACHIR

Trakya Üniversitesi Yayınları / Trakya University Publishing

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SINIR KENTLER VE SINIRSIZ OLASILIKLAR

TRAKYA UNIVERSITY
BORDER CITIES AND LIMITLESS POSSIBILITIES

Editörler/Editors

Sennur Akansel

Gildis Tachir

Edirne-2023

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SINIR KENTLER VE SINIRSIZ OLASILIKLAR

TRAKYA UNIVERSITY
BORDER CITIES AND LIMITLESS POSSIBILITIES

Editörler/Editors
Sennur Akansel
Gildis Tachir

Kapak Tasarımı/Cover Design: Gencay Çubuk

ISBN: 978-975-374-358-7
Trakya Üniversitesi Yayın No: 308
Trakya University Publication No: 308

Trakya Üniversitesi Edirne Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayın No:1
Trakya University Edirne Application & Research Center Publication No: 1

1. Baskı: Trakya Üniversitesi Matbaası-2023
1st Edition: Trakya University Publishing House-2023

Bu kitapta yer alan tüm yazıların dil, bilim ve hukuk açısından sorumluluğu yazarlara aittir. Trakya Üniversitesinin yazılı izni olmadan bir kısmı veya tamamı çoğaltılamaz veya kopya edilemez.

All articles in this book are the linguistic, scientific and legal responsibility of the authors. It may not be reproduced or copied in whole or in part without the written permission of Trakya University.
Trakya University Publishing House

.c Copyright Trakya Üniversitesi Yayınevi
.c Copyright Trakya University Publishing House

İÇİNDEKİLER/CONTENTS

Önsöz
Sennur Akansel
Gildis Tachir

Katkıda Bulunanlar/List of Contributors

I.	Bölüm/Chapter
Sınır Kentinde Öğrenci Olmak: Edirne Örneği
<i>Aslı Zencirkıran</i>	10-26
II.	Bölüm/Chapter
Fırsatları ve Riskleri İle Sınır Kentler: Edirne Üzerine
İnceleme
<i>Ayşe Sirel</i>	28-53
III.	Bölüm/Chapter
Göç ve Toplumsal/Mekânsal İlişkinin Ayvalık-Midilli
Mübadele Süreci Üzerinden İncelenmesi
<i>Bedriye Asımgil</i>	54-65
IV.	Bölüm/Chapter
Sınır Kentlerin İnanç Turizmi Potansiyeli: Edirne Örneği
<i>Beste Karakaya Aytin, Rukiye Duygu Çay</i>	66-77
V.	Bölüm/Chapter
Sınır Kentlerinin Açık Yapıt Olma Potansiyellerinin Edirne
Kenti Örneğinde Değerlendirilmesi
<i>Bilge Ataç Özsoy</i>	78-91
VI.	Bölüm/Chapter
Sınır Kentlerde Kent Estetiği
<i>Deniz G. Ertin Tezgör, Beste Karakaya Aytin, Murat Özyavuz</i>	92-100
VII.	Bölüm/Chapter
Emerging Landscapes on The Border: The Case of River
Evros Delta
<i>Eleni Oureilidou</i>	102-114
VIII.	Bölüm/Chapter
Exploring The Potentials of Urban Spaces Through Kinetic
Models
<i>Esen Gökçe Özdamar</i>	116-139
-

IX.	Bölüm/Chapter Sürdürülebilir Sınır Turizmi Meriç Nehri Deltasında Via Egnatia İzi ve Sınırdaki Kültürel Gözenekler Feres, Traianoupolis ve Enez <i>Funda Kerestecioğlu</i>	140-153
X.	Bölüm/Chapter Kentin Kültürel İzlerinin Korunması Bağlamında Rekonstrüksiyon Yapılmalı Mı, Yapılmamalı Mı? Edirne Yemiş Kapanı Örneği <i>Gamze Fahriye Pehlivan</i>	154-177
XI.	Bölüm/Chapter Kırklareli-Bulgaristan Sınırında İki Köy: Beğendik ve Sislioba <i>Gülcan Minsolmaz</i>	178-198
XII.	Bölüm/Chapter The Role of Cultural Heritage in Reconciliation: The Case of a Divided Capital in Europe <i>Kağan Günçe, Damla Mısırlısoy</i>	200-220
XIII.	Bölüm/Chapter Sınır Kenti Edirne'nin Sınıraşan Sularının Taşkın Sorunu ve Peyzaj Onarımı Kapsamında Çözüm Önerileri <i>Melih Meral, H. Candan Zülfikar</i>	222-239
XIV.	Bölüm/Chapter Selimiye Cami Çevresinde Bir Alanın Düzenlenmesi: Ulusal Öğrenci Atölye Çalışmasını Yeniden Düşünmek <i>Nevnihal Erdoğan</i>	240-256
XV.	Bölüm/Chapter Çevresel ve Kültürel Özelliklerin Geleneksel Konut Mimarisine Etkisi: İki Sınır Kent Edirne-Van Geleneksel Konutları Örneği <i>Onur Şuta</i>	258-277
XVI.	Bölüm/Chapter Sürdürülebilirlik Perspektifinden Sınır Kenti Edirne'nin Ekoturizm Potansiyelleri <i>Pınar Kısa Ovalı, Hatice Kiran Çakır</i>	278-295

XVII. Bölüm/Chapter	
Geleneksel Konutlarda Sürdürülebilir Yenileme Olanakları: Yayla Mahallesi / Kırklareli <i>Pınar Kısa Ovalı, Merve Güleryüz Akkol</i>	296-318
XVIII. Bölüm/Chapter	
Sınır Kentlerdeki Meydanlarda Kamusal Mekân Kalitesi <i>Rukiye Duygu Çay, Fatma Aşılıoğlu</i>	320-335
XIX. Bölüm/Chapter	
Türkiye Sınır Kentlerinde Yapılan Dönüşümlerin Kentsel Dönüşüm Bileşenleri Kapsamında Değerlendirilmesi <i>Selin Arabulan, Hatice Kıran Çakır</i>	336-349
XX. Bölüm/Chapter	
Vanishing Borders: Discovery of “Interiority” Through Outer Public Places <i>Talia Özcan Aktan, Murat Özyavuz</i>	350-362

BÖLÜM X
CHAPTER X

KENTİN KÜLTÜREL İZLERİNİN KORUNMASI BAĞLAMINDA
REKONSTÜRKSİYON YAPILMALI MI, YAPILMAMALI MI?
EDİRNE YEMİŞ KAPANI ÖRNEĞİ

Gamze Fahriye Pehlivan¹

¹ Gamze Fahriye Pehlivan, Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Mimarlık Güzel Sanatlar ve Tasarım Fak.
geraybat@hotmail.com, orcid no: 0000-0001-5293-863X

1. GİRİŞ

Bir konumu diğer konumdan ayıran, fiziki ya da farazi olarak belirlenmiş, başlangıç ve bitiş noktalarıyla bir hat oluşturan sınır; bazen bir devletin egemenlik alanını belirleme, bazen bir kentin yayılabileceği son hattı oluşturma, bazen de bir mülkiyeti diğerinden ayırarak yer tayin etme fonksiyonuna sahiptir. Sınır kavramı bu kadar keskin bir anlamı işaret ederken, sınır kentleri bir o kadar geçirgendir. Sınırın iki yakası, adeta çift yönlü difüzyona uğramışçasına bu geçirgenliği yansıtmaktadır. Bu geçiş, canlı bir organizma gibi varlığını sürdüren kültürün değişim ve gelişim sürecini köklendirerek olgunlaşmasında rol oynamaktadır.

Sınır kentlerindeki farklı kültürlerin kabul edilebilirlik sınırları içinde uzlaşmacı tavırla paylaşımcı olma anlayışı, kültürel entegrasyonu gerçekleştirmiştir. Toplumsal düzeyde uyumlulukla oluşan bu kültürel entegrasyon, bir sınır kenti kültürü oluşturmaktadır. Sınır kenti kültürü, kültürel çeşitliliğin sunduğu geniş yelpaze sayesinde heyecan verici değerlere sahiptir. Bu değerler, bazen inanışla, bazen gelenek ve göreneklerle, bazen edebiyatla, bazen gastronomiyle, bazen de normlarla hayat bulmaktadır. Bu değerlerin somut göstergelerinden biri de mimaridir. Sınır kenti kültürünün somut ürünleri olan mimari, zamanla sosyal, ekonomik ve hatta politik değişimlerin sonucu meydana gelen kültürel değişim ve dönüşümü baştan aşağı sunan tarihsel bir süreci de anlatmaktadır. Bu bağlamda, aslında mimari, geçmişle bugün arasında köprü oluşturarak toplumun tarihsel köklerinin dayanak noktasını meydana getirmektedir. Toplumda aitlik duygusunun oluşması ve manevi haz duygusunun gelişmesi açısından önemli rol oynayan mimari, kent kültürünün vazgeçilmezidir. Vazgeçilemez ve yeri doldurulamaz bu mimari mirasın korunması, özellikle kendine özgü bir kültürü oluşturmuş eşsiz sınır kenti kültürünün korunması için son derece önemlidir.

Çalışma kapsamında, bir sınır kent olan Edirne'nin kültürel birikimine katkıda bulunmuş bir yapının, daha sonra yıkılması sonucu, oluşan kentsel boşluğun rekonstrüksiyonla doldurulmasının gerekliliği tartışılmıştır. Çalışmayla bir kentin kültürel izlerini rekonstrüksiyonla korumanın doğru olup olmadığını, uluslararası tüzük ve ilkeler çerçevesinde sunarak bilimsel bir temele oturtmak amaçlanmaktadır. Çalışmanın materyalini, bir zamanlar, Edirne Selimiye Cami'nin önüne yapılmış ve daha sonra yıkılmış Yemiş Kapanı oluşturmakta olup literatür taramasından faydalanılmıştır. Bu çalışma kapsamına, sadece Yemiş Kapanı'nın rekonstrüksiyonunun gerekliliği konu edilmiş olup Selimiye Cami Çevre Düzenleme Projesi ve diğer koruma politikaları bu çalışma kapsamına dâhil edilmemiştir.

2. SINIR KENTİ EDİRNE

Edirne'nin sınır kenti haline dönüşmesi, Osmanlı'nın Balkanlar'dan geri çekilmesi ve cumhuriyetin kurulmasından sonra gerçekleşmiştir. Serhad kenti olmasının sonucu olarak kente yeni bir misyon yüklenmiştir. Sınır hattıyla fiziki olarak ayrılmış olmanın aksine, sınır ötesine kültürel bir köprü oluşturmuştur. Edirne'nin bu kültürel köprü görevini tanımlayabilmek için Edirne tarihine kısaca değinmek gerekmektedir.

2.1. Edirne'nin Tarihi

Trakya (Thrakia) Bölgesi'nin önemli kentlerinden biri olan Edirne'de yer alan en eski yerleşim Hocaçeşme Höyüğü'dür. Bu höyük 1984 yılında Sait Başaran tarafından tespit

Sayın Gamze Fahriye PEHLİVAN,

Tarafımızdan hazırlanan “Sınır Kentler Sınırsız Olasılıklar/ Border Cities and Limitless Possibilities” isimli kitap projesinde mimarlık, peyzaj mimarlığı, iç mimarlık, arkeoloji, insan bilim ve çevre temel alanlarında yapılacak çalışmalara yer verilecektir. Sizi, Trakya Üniversitesi Yayını olarak 2023 Ekim ayı sonunda yayınlanacak kitap projemize yazar olarak davet etmekten onur duyuyoruz.

Bölüm yazıları; Ariel karakteri, 9 punto/1 aralık ile hazırlanmalı, B5 boyutunda sayfanın her iki yanından 2,5 cm boşluk bırakılmalı, 12 sayfayı geçmemelidir. TTK yazım kuralları esas alınmalıdır. Atıflar APA stilinde gösterilmelidir.

Katkılarınız için şimdiden teşekkür eder, çalışmalarınızda kolaylıklar dileriz.

Son teslim tarihi: 31 Mayıs 2023

A blue ink signature of Sennur Akansel.

Sennur Akansel

Editörler / *Editors*

A blue ink signature of Gildis Tachir.

Gildis Tachir

T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
YÖNETİM KURULU KARARLARI

TOPLANTI TARİHİ: 06 MAYIS 2021
TOPLANTI SAYISI: 09

KARAR 06:

Üniversitemizin “Üniversitelerarası Kurul Başkanlığının 19.11.2019 tarihli duyurusu ile tanımlanan “Uluslararası Yayınevi” tanımına” uydugunu belgeleyen, “Uluslararası Yayınevi Statüsündedir” ibareli yazının Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından hazırlanarak Merkez Kütüphane web sayfasında yayınlanmasına ilişkin, Yayın Komisyonunca hazırlanan 29 Nisan 2021 tarihli rapor görüşüldü:

Üniversitelerarası Kurul Başkanlığının 19.11.2019 tarihli duyurusu ile “Uluslararası Yayınevi” tanımının; “En az dört yıl uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten, yayımladığı kitaplar Yükseköğretim Kurulunca tanınan sıralama kuruluşlarınca belirlenen dünyada ilk 500'e giren üniversite kütüphanelerinde kataloglanan ve aynı alanda farklı yazarlara ait en az 20 kitap yayımlamış olan yayınevi.” olarak yapıldığı belirtilmekte olup Üniversitemizin, yukarıda belirtilen “Uluslararası Yayınevi” tanımına uygun olduğuna mevcudun oy birliği ile karar verildi.

ASLININ AYNIDIR

Uzm.Ahmet SEZGİN
Genel Sekreter Yardımcısı V.